

MAAELUMINISTEERIUM

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Eesti maaelu arengukava 2014–2020 toetusmeetme 1 „Teadmusiire ja teavitus“ rakendamistulemuste II maakondliku ulatusega tegevuste taotlusvoorude analüüs

*Annika Suu
teadus- ja arendusosakond / peaspetsialist
Tallinn 2017*

Sisukord

Sissejuhatus	3
1 Toetuse taotlemine ja määramine	4
2 Toetatud tegevused	6
3 Hindamine ja hindamiskriteeriumid	8
4 Toetuse väljamaksmine	9
5 Meetme indikaatorid ja sihttasemete saavutamine	10
Kokkuvõte	11

Sissejuhatus

Käesolevas rakendusanalüüsis analüüsitakse Eesti maaelu arengukava 2014-2020 (edaspidi MAK) meetme 1 „Teadmussiire ja teavitus“ raames antavat toetust, mille alusel toetatakse maakondliku ulatusega koolitustegevuste (1.1), esitlus- ja teavitustegevuste (1.2) ning ettevõtete külastuste ja õpiringide korraldamist (1.3).

Meetme üldeesmärgiks on põllumajandus-, toidu- ja metsandussektori ettevõtjate ning nende töötajate arendamine. Uute teadmiste leviku soodustamisega aidatakse kaasa biomajanduse arengule ja kohanemisele uute väljakutsetega ressursside säästlikuks kasutamiseks.

Meetme rakendamise aluseks on maaeluministri 17. juuni 2015. a määrus nr 68 „Teadmussiirde ja teavituse toetus“.

Käesolevaks programmiperioodiks kavandatud meetme 1 eelarve on kokku 12 miljonit €, millest 4 miljonit € on üleriigiliste ja maakondliku ulatusega tegevuste toetamiseks ning 8 miljonit € on planeeritud sama meetme alameetme „Pikaajalised programmid“ rakendamiseks. MAK meetme „Teadmussiire ja teavitus“ raames rahastatakse toetusi 89% ulatuses Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) ning 11% ulatuses Eesti riigi riigieelarvest. Üleriigiliste ja maakondliku ulatusega tegevuste jaoks saab toetust taotleda erinevatest taotlusvoorudest ning pikaajaliste programmide käivitamiseks korraldati riigihanked.

Rakendusanalüüsi koostamisel kasutati seisuga 29. mai 2017. a Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Ametilt (edaspidi PRIA) saadud andmeid.

1 Toetuse taotlemine ja määramine

Meetme raames võib toetust taotleda juriidiline isik või asutus, kellel on tegevuste elluviimiseks vajaliku pädevusega personal, toetatava tegevuse korraldamise kogemus ning kelle seadusest, põhikirjast või põhimäärusest tulenev tegevus on täiskasvanute koolitamine. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 14 kohaselt võib toetuse saajaks olla koolituse või muu teadmussiirde ja teavituse osutaja ning kõik käesoleva toetuse abikõlblikud kulud hüvitatakse toetuse saajale. Teadmussiiret ja teavitust osutavatel asutustel peab olema toetatavate tegevuste elluviimiseks vajaliku pädevusega personal, sealhulgas peab personal olema korrapäraselt koolitatud ning omama piisavalt kogemusi või kvalifikatsiooni.

Maakondliku ulatusega tegevuste esimene taotlusvoor toimus 18.–22. jaanuar 2016. a. Teine maakondliku ulatusega tegevuste taotlusvoor toimus 16.–20. jaanuar 2017. a. Taotlusi võeti vastu PRIA maakondlikes teenindusbüroodes, PRIA keskuses ja elektrooniliselt e-posti aadressil info@pria.ee.

Esimese taotlusvooru eelarve oli 200 000 eurot ja teise taotlusvooru eelarve oli 230 498 €. Taotlusvoorude eelarve jaotumine maakondade lõikes on toodud tabelis 1.

Tabel 1. Taotlusvoorude eelarve jaotumine maakondade kaupa

Maakond	I taotlusvoor 2016					II taotlusvoor 2017				
	Eelarve, €	Esitatud taotluste arv	Taotletud toetuse summa, €	Rahuldatud taotluste arv	Määratud toetuse summa, €	Eelarve, €	Esitatud taotluste arv	Taotletud toetuse summa, €	Rahuldatud taotluste arv	Määratud toetuse summa, €
Harjumaa	14 574	26	65 880	9	13 982	15 176	9	13 246	7	10 260
Hiiumaa	8 522	17	27 269	6	7 744	9 291	10	13 357	8	8 742
Ida-Virumaa	10 108	9	24 824	2	5 940	14 165	10	18 496	8	13 346
Jõgevamaa	13 617	17	40 728	8	12 320	16 964	4	5 170	2	2 820
Järvamaa	13 039	18	52 140	4	9 645	14 394	9	27 249	6	15 303
Läänemaa	11 845	16	37 164	5	8 554	16 417	8	13 770	8	13 770
Lääne-Virumaa	15 477	26	69 762	4	10 810	20 368	15	29 345	11	20 280
Põlvamaa	12 382	20	39 325	4	10 160	12 678	15	24 345	10	17 225
Pärnumaa	16 053	20	49 739	4	15 825	18 163	14	33 406	5	11 686
Raplamaa	13 363	19	44 661	8	13 322	14 533	5	7 520	5	7 520
Saaremaa	13 164	39	62 509	6	10 398	15 950	18	22 594	12	15 510
Tartumaa	15 639	33	95 909	7	14 965	16 227	12	23 740	7	15 540
Valgamaa	12 226	16	42 597	5	10 230	14 296	10	14 220	10	14 220
Viljandimaa	14 726	30	79 396	6	14 723	15 396	10	16 685	8	14 100
Võrumaa	15 265	22	46 809	8	14 845	16 480	9	17 920	8	15 110
Kokku	200 000	328	778 711	86	173 462	230 498	158	281 063	115	195 432

Esimeses taotlusvoorus esitati 328 taotlust, mis sisaldasid kokku 399 tegevust. Taotlusi esitati kogusummas 778 711 €. Taotlusvooru eelarveks oli 200 000 € ehk taotletud summa ületas

taotlusvooru eelarvet rohkem kui kolm korda. Rahuldati 86 taotlust, mis sisaldasid kokku 112 tegevust kogusummas 173 462 €.

Teises taotlusvoorus esitati 128 taotlust, mis sisaldasid kokku 180 tegevust. Taotlusi esitati kogusummas 281 063 €. Taotlusvooru eelarveks oli 230 498 € seega väga suurt ületaotlemist ei olnud. Rahuldati 115 taotlust, mis sisaldasid kokku 130 tegevust kogusummas 195 432 €.

Kahe taotlusvooru peale kokku on toetust määratud 201 taotlusele, mis sisaldavad 242 tegevust kogusummas 368 894 €. Taotletud ja määratud toetuse jagunemine valdkondade kaupa on toodud tabelis 2.

Tabel 2. Taotletud ja määratud toetuse jagunemine valdkondade kaupa

Valdkond	I taotlusvoor 2016				II taotlusvoor 2017			
	Esitatud taotluste arv	Taotletud toetuse summa, €	Rahuldatud taotluste arv	Määratud toetuse summa, €	Esitatud taotluste arv	Taotletud toetuse summa, €	Rahuldatud taotluste arv	Määratud toetuse summa, €
Ettevõtete majandamine	91	218 999	22	45 854	38	84 502	27	56 061
Loomakasvatus	94	216 256	30	57 885	52	79 110	37	54 991
Loomakasvatus (v.a piimatootmine ja mesindus)	1	1 300	0	0	0	0	0	0
Metsandus	7	34 158	1	2340	6	13 231	4	10 245
Muude põllumajandussaaduste tootmine (k.a mesindus)	2	3 768	0	0	0	0	0	0
Taimekasvatus	84	205 857	25	49 523	58	94 962	45	71 597
Toiduainetööstus	49	98 373	16	17 860	4	9 258	2	2 538
Kokku	328	778 711	86	173 462	158	281 063	115	195 432

Esimeses taotlusvoorus kiideti heaks kõige rohkem mittetulundusühingute ja riigiasutuste taotlusi, vastavalt 55 ja 14 taotlust ning vähem osäühingute ja sihtasutuste, vastavalt 5 ja 12. Teises taotlusvoorus kiideti heaks kõige rohkem mittetulundusühingute ja sihtasutuste taotlusi, vastavalt 91 ja 13 taotlust, osäühingute puhul kiideti heaks 10 ning riigiasutuste puhul 1 taotlus.

2 Toetatud tegevused

Tegevusi toetatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklile 14. Meetme toetus hõlmab kutsealast õpet ja oskuste omandamise meetmeid ning esitlus- ja teavitustegevust ning need tegevuse liigid on grupeeritud järgmiselt:

- koolitustegevuse korraldamine (täienduskoolituse korraldamine; koolitus- või õppematerjali või käsiraamatu väljaandmine);
- esitlustegevus- või teavitustegevuse korraldamine (infopäeva korraldamine; konverentsi korraldamine; teabematerjali või elektroonilise väljaande väljaandmine või haldamine; esitlustegevuse korraldamine);
- ettevõtte külastuse või õpiringi korraldamine.

Taotlused on jaotatud tegevuste liikide kaupa, lähtudes tegevuse iseloomust ning sellest, kas tegemist on põllumajandustoodete tootmise ja töötlemisega või põllumajandustoodest mittepõllumajandustoodete töötlemisega või metsa majandamisega. Esimese taotlusvooru jaotus tegevuste kaupa on toodud tabelis 3.

Tabel 3. Taotletud toetus tegevuste kaupa.

Tegevuse nimetus	I taotlusvoor 2016				II taotlusvoor 2017			
	Taotletud tegevuste arv	Taotletud toetuse summa, €	Rahuldatud tegevuste arv	Määratud toetuse summa, €	Taotletud tegevuste arv	Taotletud toetuse summa, €	Rahuldatud tegevuste arv	Määratud toetuse summa, €
Metsa majandamise alase infopäeva korraldamine	0	0	0	0	5	4 465	4	3 525
Metsa majandamise alase konverentsi korraldamine	0	0	0	0	1	6 720	1	6 720
Metsa majandamise alase koolitus- või õppematerjali või käsiraamatu väljaandmine	1	4 850	0	0	1	2 046	0	0
Metsa majandamise alase täienduskoolituse korraldamine	9	29 308	1	2 340	0	0	0	0
Põllumajandustoodetest mittepõllumajandustoodete töötlemise alase täienduskoolituse korraldamine	37	48 135	8	8 680	4	3 120	4	3 120
Põllumajandustoodetest mittepõllumajandustoodete töötlemise infopäeva korraldamine	4	3 760	1	940	0	0	0	0
Põllumajandustoodete tootmise ja töötlemise alase esitlustegevuse korraldamine	8	7 880	5	4 941	0	0	0	0

Eesti maaelu arengukava 2014–2020 toetusmeetme 1 „Teadmussiire ja teavitus“
rakendamistulemuste II maakondliku ulatusega tegevuste taotlusvooru analüüs
Maaeluministeerium 2017

Tegevuse nimetus	I taotlusvoor 2016				II taotlusvoor 2017			
	Taotletud tegevuste arv	Taotletud toetuse summa, €	Rahuldatud tegevuste arv	Määratud toetuse summa, €	Taotletud tegevuste arv	Taotletud toetuse summa, €	Rahuldatud tegevuste arv	Määratud toetuse summa, €
Põllumajandustoodete tootmise ja töötlemise alase ettevõtte külastus	12	45 747	3	10 373	8	31 076	4	15 356
Põllumajandustoodete tootmise ja töötlemise alase infopäeva korraldamine	197	331 512	66	99 263	125	162 423	98	130 228
Põllumajandustoodete tootmise ja töötlemise alase konverentsi korraldamine	3	11 760	1	3 360	1	3 360	1	3 360
Põllumajandustoodete tootmise ja töötlemise alase koolitus- või õppematerjali või käsiraamatu väljaandmine	4	20 494	1	3 240	0	0	0	0
Põllumajandustoodete tootmise ja töötlemise alase õpiringi korraldamine	14	46 037	4	7 890	6	11 998	6	11 998
Põllumajandustoodete tootmise ja töötlemise alase täienduskoolituse korraldamine	109	225 664	22	32 435	27	51 790	12	21 125
Põllumajandustoodete tootmise ja töötlemise alase teabematerjali või elektroonilise väljaande väljaandmine või haldamine	1	3 564	0	0	2	4 065	0	0
Kokku	399	778 711	112	173 462	180	281 063	130	195 432

Enim on toetust taotletud infopäevade korraldamiseks, 331 taotlust summas 502 160 €, millest toetus on määratud 169 taotlusele summas 233 956 €. Populaarsuselt järgmine on täienduskoolituste korraldamine, mille jaoks on toetust taotletud 186 korral summas 358 017 €, millest toetus on määratud 47 taotlusele summas 67 700 € (vaata tabelit 3).

3 Hindamine ja hindamiskriteeriumid

Taotlusi hinnatati enne kavandatava tegevuse nõuetele vastavuse kontrollimist. Hindamise aluseks on hindamiskriteeriumid, mis on jagatud neljaks: taotluse sisu, tegevuse läbiviija, taotluse kvaliteedi ning taotleja hindamine.

Esitatud taotluste hindamise läbiviimiseks ja taotluste paremusjärjestuse koostamiseks moodustasid maavanemad maakondlikud hindamiskomisjonid.

Hindamise skaala on 0–4 ning punkte võib anda täisarvudes. Eelarve piires kiideti heaks parimad nõuetele vastavad taotlused, mis said koondhindeks iga hindamiskriteeriumi puhul vähemalt ühe hindepunkti.

4 Toetuse väljamaksmine

Toetuse saaja võib esitada tegevuse elluviimist tõendavad dokumendid kuni neljas osas ühe taotluse kohta kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse heakskiitmise otsuse tegemisest.

Täienduskoolituse, infopäeva ja konverentsi puhul esitab toetuse saaja üksnes maksetaotluse koos osalejate nimekirjaga ja juhul kui on tegemist riigiabi või vähese tähtsusega abiga, siis ka sellekohase teabe. Maksetaotlus ei sisalda tegevuse elluviimisega seotud kulusid vaid osalejate arvu, kes on oma tegevuses osalemist allkirjaga kinnitanud. Täienduskoolituse, infopäeva ja konverentsi korraldamiseks on leitud standardiseeritud ühikuhind, et rakendada lihtsustatud kulumeetodit. Nende kolme tegevuse puhul makstakse toetus välja vastavalt sellele, kui mitu osalejat on tegevuses osalenud, aga mitte suuremas summas kui taotlusel on märgitud.

Esimeses taotlusvoorus määrati toetust 173 462 € ulatuses. PRIA tegi taotluse heakskiitmise otsuse, taotluse osalise heakskiitmise otsuse või taotluse mitte heakskiitmise otsuse 14. juuniks 2016. a. Väljamakseid on tehtud 32 taotluse osas summas 54 650 €. Lõpetatud on 30 taotluse tegevused, mis kokku maksid 52 330 €. Seni on katkestanud üks projekt, mille maksumus oli 2275 €. Esimeses taotlusvoorus määratud toetuse väljamaksmine valdkondade kaupa on toodud tabelis 4.

Tabel 4. Esimeses taotlusvoorus määratud toetuse väljamaksmine valdkondade kaupa

Valdkond	I taotlusvoor 2016					
	Esitatud taotluste arv	Taotletud toetuse summa, €	Rahuldatud taotluste arv	Määratud toetuse summa, €	Väljamakseid saanud taotluste arv	Väljamakstud toetuse summa, €
Ettevõtete majandamine	91	218 999	22	45 854	10	28 252
Loomakasvatus	94	216 256	30	57 885	8	9 287
Loomakasvatus (v.a piimatootmine ja mesindus)	1	1 300	0	0	0	0
Metsandus	7	34 158	1	2340	0	0
Muude põllumajandussaaduste tootmine (k.a mesindus)	2	3 768	0	0	0	0
Taimekasvatus	84	205 857	25	49 523	10	13 254
Toiduainetööstus	49	98 373	16	17 860	4	3 857
Kokku	328	778 711	86	173 462	32	54 650

Teises taotlusvoorus määrati toetust 195 432 €, toetuse määramise tähtaeg oli 16. juuni 2017. a. Analüüsi koostamise ajaks on teise taotlusvooru tulemused äsja avalikustatud ning seisuga 29. mai 2017. a ei ole veel väljamakseid tehtud.

5 Meetme indikaatorid ja sihttasemete saavutamine

Meede 1 on programmeeritud järgmiste sihtvaldkondade 2A, 2B, 3A, 4A, 4B, 4C, 5B, 5C, 5D ja 5E alt, sealjuures prioriteetidesse 4 ja 5 programmeeritakse üle kolmandiku meetme eelarvest.

Eraldi tähelepanu pööratakse keskkonnateemadele, nt kasvuhoonegaaside ja ammoniaagi heitkoguse vähendamisele, kliimat ja keskkonda säästvatele põllumajandustavadele, kliimamuutuste leevendamisele, taimekaitsevahendite kasutamisele (sh integreeritud taimekaitse), elurikkuse ja ökosüsteemidele haritaval maal, veekaitsele, veepoliitika raamdirektiivile 2000/60/EÜ jm põllumajanduses, toidusektoris ning metsanduses hõivatud isikute teadlikkuse tõstmiseks keskkonna hoidmise põhimõtetest seotakse keskkonnateemad muude konkurentsivõime alaste teavitustega.

Euroopa Komisjon on kehtestatud kohustuslikud indikaatorid liikmesriikidele, mille kohta tuleb seire käigus andmeid koguda ja Euroopa Komisjonile esitada. Meetmel 1 on neli kohustuslikku väljundindikaatorit:

- 0.1 – “Riiklikud kulutused kokku” – kõik tegevused
- 0.3 – “Toetust saavate tegevuste arv” – lõpetatud samatüübiliste ja -teemaliste tegevuste arv, kõik tegevused;
- 0.11 – “Pakutud koolituspäevade arv” – ainult koolituspäevade arv ehk 1.1 koolitustegevuse korraldamine (täienduskoolituse korraldamine);
- 0.12 – “Koolituses osalejate arv” – ainult koolituses osalejate arv ehk 1.1 koolitustegevuse korraldamise kohta (täienduskoolituse korraldamine) ning üks osaleja võib olla arvestatud mitu korda.

Käesolevas rakendusanalüüsis kajastatakse väljundindikaatorite saavutustaset ainult esimese taotlusvooru tulemuste põhjal, sest seisuga 29. mai 2017. a pole teises taotlusvoorus taotletud tegevusi veel toimunud. Kõige rohkem on lõpetatud tegevusi sihtvaldkondades 3A ja 2A. Koolitusi on toimunud sihtvaldkondades 3A ja P4, kus on osalenud vastavalt 29 ja 15 inimest (vt tabel 5).

Tabel 5. Kohustuslike väljundindikaatorite sihttasemete saavutamine – I taotlusvoor.

Sihtvaldkond	0.1 (Riiklikud kulutused kokku heakskiidetud taotluste pealt)	0.1 (Väljamakstud riiklikud kulutused kokku)	0.3 (Toetust saavate tegevuste arv heakskiidetud taotluste pealt)	0.3 (Toetust saavate tegevuste arv välja makstud taotluste pealt)	0.11 (Koolituspäevade arv välja makstud taotluste pealt)	0.12 (Osalejate arv välja makstud taotluste pealt)
2A	56 913	15 965	39	8	4,7	0
2B	7 995	5 000	4	1	4,4	0
3A	64 289	20 920	46	12	8,1	29
5B	6 615	4 042	3	1	0,5	0
5C	0	0	0	0	0	0
5D	0	0	0	0	0	0
5E	2 340	0	1	0	0	0
P4	35310	6403	19	5	6,6	15
Kokku	173 462	52 330	112	27	24,3	44

Kokkuvõte

Meetme 1 „Teadmussiire ja teavitus“ raames on toimunud kaks maakondliku ulatusega tegevuste taotlusvooru. Kahe taotlusvooru peale kokku on toetust määratud 201 taotlusele, mis sisaldavad 242 tegevust kogusummas 368 894 €.

Kõige rohkem taotlusi on esitatud Saaremaal (75), Tartumaal (57) ja Lääne-Virumaal (56) ning kõige rohkem taotlusi on heaks kiidetud Saaremaal (30), Lääne-Virumaal (26) ja Valgamaal (25).

Valdkondade lõikes on taotletud tegevusi loomakasvatuse ja taimekasvatuse valdkonnas, vastavalt 147 ja 142 taotlust. Nimetatud valdkondades on ka enim heaks kiidetud taotlusi, loomakasvatuses 67 ja taimekasvatuses 70.

Tegevuste lõikes taotletakse enim toetust infopäevade korraldamiseks, 331 taotlust, millest toetus on määratud 169 taotlusele. Populaarsuselt järgmine on täienduskoolituste korraldamine, mille jaoks on toetust taotletud 186 korral ning toetus on määratud 47 taotlusele.

Esimeses taotlusvoorus määrati toetust 173 462 € ulatuses, millest on väljamakseid tehtud 32 taotluse osas summas 54 650 €. Lõpetatud on 30 taotluse tegevused, mis kokku maksid 52 330 € ning katkestanud on üks projekt. Teises taotlusvoorus määrati toetust 195 432 € ning seisuga 29. mai 2017. a ei ole veel väljamakseid tehtud.

Kõige rohkem on lõpetatud tegevusi sihtvaldkondades 3A ja 2A. Koolitusi on toimunud sihtvaldkondades 3A ja P4, kus on osalenud vastavalt 29 ja 15 inimest.